

Fight the pirates!

Fight the pirates! Met deze strijdkreet ging de Deense ondernemer Curt Stavis in 2004 met een low-cost ferry-dienst de strijd aan met de grote ferry-diensten tussen Dover en Frankrijk. Nooit had de Deen verwacht dat hij zoveel tegenstand zou tegenkomen bij het opzetten van zijn bedrijf. Een portret van zijn eerste pioniersjaar werd onlangs uitgezonden op de BBC en ik moet zeggen: het is verbaazingwekkend welke trucs de marktleiders (of moeten we misschien zeggen: stiekeme kartellen van marktleiders) uithalen om nieuwe concurrenten de pas af te snijden. Ja, de wet op de remmende voorsprong leidt tot bizarre uitwassen. Altijd. En Overal. Ook op ICT-gebied.

Toch te gek voor woorden, dat marktleiders dikwijls zó worden verrast dat ze zich alleen nog maar kunnen wenden tot piratenstreken. Zo had Speedferries, het bedrijf van Stavis, te maken met de gekste tegenwerking: de ligplaats in Dover die regelmatig werd bezet door een vrachtschip met pech (toevallig gelieerd aan de concurrent). Circulerende persberichten over vermeende onveilige toestanden bij Speedferries. Nieuwe medewerkers die direct een net iets betere aanbieding van de concurrent kregen en als klap op de vuurpijl een mysterieus virus in alle PC's. Niet leuk, wanneer je net de markt probeert te penetreren als prijsvechter, volledig afhankelijk van internet en dus van computers.

Hoe ontstaat dat nu, die paniekerige marktleiders? Mijn conclusie is simpel: succes maakt lui.

De kern is vaak: dat de gevestigde orde te lang heeft afgewacht met innoveren en te weinig heeft gedaan aan het verbeteren (bijvoorbeeld goedkoper maken) van het eigen product. U kent het wel, de wet van de remmende voorsprong. En die wet is overal van toepassing. Neem Frankrijk. Een innovatief land. Een van de eersten die jaren geleden een soort primitieve vorm van internet hadden via de telefoonlijn. Het systeem heette 'Minitel' en was ooit zeer vooruitstrevend. Echter, men bleef lang vasthouden aan het eigen systeem, terwijl er in de wereld betere, snellere en bredere toepassingen kwamen. Het gevolg: 'innovatief Frankrijk' loopt al

jaren achter bij de invoering van internet. De oorzaken voor dit soort processen zijn legio: chauvinisme, misplaatste ijdelheid, arrogantie, geldzucht, tunnelvisie, bange politici, het comfortabele pluise van een groep ijdele bestuurders. Het is in ieder geval heel, héél erg schadelijk.

Het doet me denken aan de wijze waarop de grote kabels in ons land proberen de mega-inkomsten van vandaag de dag te beschermen. Ja, kabeltjes neerleggen is duur en investeringen moeten worden terugverdiend. Maar veel van dat werk gebeurde ooit al met overheids-subsidie en nu worden er miljoenen en miljoenen euro's verdiend aan consumenten en bedrijven die niet beter (mogen) weten dan dat internetten via de kabel het Walhalla is. En glasvezel? Waarmee alles nog veel sneller kan? Waarmee telefoon- en internettoepassingen aanzienlijk worden verbreed? Waarmee de businessmogelijkheden van zogenaamd perifere regio's gigantisch worden uitgebreid omdat de factor afstand er door verschrompelt? Nee, dat is voor de gevestigde orde gevaarlijk. Dus: te bestrijden. En die strijd wordt dan ook met alle middelen gestreden. Onze minister van EZ, die zich net had laten influisteren dat we in Nederland tempo moeten maken op het gebied van ICT, krijgt ineens 'onafhankelijke' rapporten op zijn bureau waarin glasvezelprojecten worden geassocieerd met concurrentievervalsing. 'Ai', zie je hem denken. Ministeriële verantwoordelijkheid... grote investeringen... waar rook is

is vuur...'. En dus wacht hij af en blijft genieten van een gezonde nachtrust.

Maar de wereld draait door. Dus vraag ik me af, wie geeft die man een wake up call?

Rrrriiiiiing, rrrriiiiiing....

"Oeawaah, gaap...Brinkhorst hier".

"Goedemorgen, minister, dit is uw wake up call. Uw agenda voor vandaag: Fight the pirates!"

"Huh?. Oh ja... buitengewoon belangrijk... Ik zal het laten onderzoeken". ♦

Door Fokke Martini,
directeur ICT Center Friesland

